

OTTER GESPOT IN RESERVAATZONE DONKMEER

Op 13 oktober werd met een cameraval een otter waargenomen in de Reservaat-zone Donkmeer in Berlare. Fantastisch nieuws, want er zijn momenteel slechts enkele plaatsen in Vlaanderen gekend waar de soort weer aanwezig is.

Begin oktober werden schubben van een opgegeten vis gevonden op twee plaatsen in Reservaat-zone Donkmeer, een gebied dat wij al decennia lang beheren. Hoewel dergelijke sporen het werk kunnen zijn van verschillende diersoorten, ging er bij Michaël Crapoen toch een alarm af en wist hij dat de otter zeker ook een mogelijkheid was. In de directe nabijheid plaatste Joris Everaert daarom cameravallen, zogenaamde wildcamera's die automatisch opnames maken bij beweging, op enkele strategische plaatsen. Met succes! Nog geen twee weken later werd 's nachts een otter gefilmd die via een omgevallen boom een beek overstak.

Bijzonder zeldzaam

Fantastisch nieuws, want in ons land zijn de diertjes erg zeldzaam. Eind jaren '80 was nergens in Vlaanderen en Nederland nog een plaats bekend waar otters gevestigd waren en zich voortplantten. Met uitzondering van sporadische waarnemingen of enkele tijdelijke vestigingen van één dier sinds 2012 (bijvoorbeeld in Willebroek in Antwerpen en Bocholt in Limburg) bleef het in Vlaanderen erg stil tot eind 2014. Toen werden meerdere otters met cameravallen gefilmd in het Sigmagebied Krui-beekse polder in Oost-Vlaanderen. De soort is daar ook nu nog aanwezig, alsook wat verder zuidelijk in het Blaasveldbroek langs de Rupel in Willebroek. Eind 2019 en begin 2020 dook ook al een mannelijke otter op langs de Moervaart en de Durme in

Lokeren en Waasmunster. Aangezien die onder-tussen een vast territorium heeft en diezelfde maand (op 5, 7, 9 en 10 oktober) ook op camera-val werd vastgelegd, gaan we ervan uit dat het aan het Donkmeer om een ander dier gaat. Otters worden ook wel eens de wolven van het water genoemd. Ze staan aan de top van een voedselketen en vormen zo als het ware het sluit-stuk van een hele ecologische groep. Als deze dieren ergens opduiken dan kan dat wijzen op een behoorlijk, gezond ecosysteem. Bij wolven is dat net hetzelfde, maar die zijn alleen stukken mobieler. Dus otters zijn eigenlijk nog betere indicatoren voor een goede natuurlijke omgeving.

Hopen op babyottertjes

Onze regio scoort dus erg goed. Dit jaar gebeurden er grootschalige natuurwerken aan en rond het Donkmeer, met onder meer de aanleg van grote oppervlakten ondiepe oevers en moerassituaties. Die komen zeker ook de otter ten goede. We hopen dan ook dat het diertje zich hier de komende jaren zal kunnen voortplanten. Deze werken gebeurden in het kader van het Natuur-inrichtingsproject Berlarebroek-Donkmeer, een samenwerking van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), gemeente Berlare, provincie Oost-Vlaanderen en vzw Durme. Ook de komende jaren staan er nog heel wat werken op stapel in deze oude Schelde-meander. Je leest er meer over in onze volgende tijdschriften.

Joris Everaert en Michaël Crapoen

foto Joris Everaert

foto Joris Everaert

foto #Jean Finet

OPGEPOMPT GRONDWATER KRIJGT NIEUWE BESTEMMING IN DE BUYLAERS

Sinds begin september worden in de Bleekmeersstraat in Lokeren **wegenwerken** uitgevoerd. Om de graafactiviteiten die daarmee gepaard gaan te kunnen uitvoeren dient er grondwater uit de werfzone gepompt te worden. **In plaats van het opgepompte grondwater af te voeren naar een rioleringssysteem** en het op die manier te verliezen, werd in onderling overleg met Stad Lokeren, vzw Durme en de aannemer Audebo beslist om het opgepompte grondwater in het nabijgelegen natuurreservaat de Buylaers te laten vloeien. **Op die manier blijft het grondwater ter plaatse en kan het op een trage manier opnieuw de bodem indringen.** Deze manier van werken wordt ook retourbemaling genoemd en zal nog tot eind januari uitgevoerd worden.

Vzw Durme ziet een win-win situatie in deze retourbemaling, op deze manier gaat geen grondwater verloren en kunnen tijdelijk enkele hooilanden en rietvelden onder water worden gezet. Het is volkomen natuurlijk dat meersengebieden, zoals de Buylaers, in de herfst- en winterperiode onder water komen te staan. **Dergelijke natte plasdrascondities zorgen er namelijk voor dat de aanwezige moerasvegetaties zich beter kunnen ontwikkelen.** Door het gebrek aan neerslag daalde in de afgelopen 3 jaar de grondwatertafel heel sterk in het reservaat. Dankzij het opgepompte water uit de Bleekmeersstraat kan de grondwatertafel in het reservaat terug worden aangevuld, wat gunstig is voor grondwaterafhankelijke vegetaties zoals dotterbloemgraslanden, grote zeggen- en riet-vegetaties. Deze vegetaties ontwikkelen zich namelijk het best in bodems waar het grondwater ook in de zomer niet diep zakt zodat het jaarrond bereikbaar blijft voor hun wortelgestel.

Ecosysteemdienst

Zo zie je dat naast het herbergen van vele soorten planten en dieren, onze reservaten eveneens een belangrijke ecosysteemdienst - zoals het ter plaatse stockeren van opgepompt grondwater in plaats van het af te voeren - kunnen vervullen.

Kristof Scheldeman

VZW DURME KOCHT IN 2020 15 HA NIEUWE NATUUR

2020 zal voor veel mensen een jaar zijn om snel te vergeten, toch zal dit ook het jaar zijn dat velen de natuur in hun buurt hebben leren (her)ontdekken. Laat die **regionale natuur** net de reddingsboei geweest zijn voor velen die aan het verdrinken waren tijdens de lockdown en het thuiswerk binnen hun vier muren.

De doelstelling van vzw Durme (meer én betere natuur in de buurt) is tijdens deze crisis onveranderd gebleven, maar misschien bent u als lezer wel nog meer gaan beseffen dat de nood aan die natuur inderdaad hoog is.

Voor het derde jaar op rij kon vzw Durme meer dan 10 ha nieuwe natuur aankopen en veiligstellen. **Toch slaagde vzw Durme er in 2020 in 15 ha aan te kopen in de Moervaartvallei, de Durmevallei en in de vallei van de Schelde en het Donkmeer.**

Een overzicht van de natuurgebied, die door vzw Durme worden beheerd, vindt u op:

www.vzwdurme.be klik op [natuurgebieden](#)

